

Co znamená absence praktických dětských lékařů v místě bydliště pro rodiny s dětmi

Lilly Ahou Král

Praktický lékař pro děti a dorost (PLDD)

Profese PLDD klade velké nároky na mezioborovou spolupráci.

- Kromě sledování zdravotního stavu a běžné péče sleduje lékař i rizika a témata, které spadají do sociální problematiky.

Např. *Spolupráce praktického lékaře pro děti a dorost s orgánem sociálně-právní ochrany dětí při řešení péče o ohrožené dítě*

- Do jeho kompetence spadá i spolupráce s mateřskou, základní a střední školou.

Např. *Včasná diagnostika a léčba zraku u dětí, které mají ve škole problémy se čtením nebo psaním. Zde je důležité propojení pediatra, speciálního pedagoga a ortoptisty s dalšími profesemi při terapeutické strategii u dítěte, které má problémy ve škole. Včasným a správným postupem lze dítěti v krátké době pomoci řešit daný problém.*

Stávající kapacita ambulantní péče PLDD v ČR

Audit proběhl v březnu 2023

- Je **2 168** míst poskytování péče PLDD
- Máme **2 131** lékařů v praxi L2 + L3
 - **1870** úvazků / na jednom místě se poskytuje péče na úvazek 0.98, je tedy patrné, že péče je zatím vykonávána naplno.
- Počet pacientů v kmeni jsi cca **2 034 108** dětí a z toho je 27% dětí do 4 let věku.
- Průměrný počet pacientů na 1 místo poskytování je **938**
- Průměrný počet pacientů na 1 úvazek L2 + L3 je 1 087

Zdroj dat: ÚZIS (Ústav zdravotní informatiky a statistiky ČR), SPLDD ČR

Jaká je realita!

Počet osob do 19 let věku v ČR k 31.12.2022

V kmeni PLDD bylo **2 034 108** dětí a z toho :

- **273 389** dětí nemělo k 31.12.2022 svého registrujícího PLDD
- **181 917** dětí nemělo žádného registrujícího PLDD
- **91 472** dětí bylo registrováno u VPL

Zdroj dat: ČSÚ

Dobrovolně ztrácíme dlouhodobou komplexní a kontinuální zdravotní péči pro naše děti.

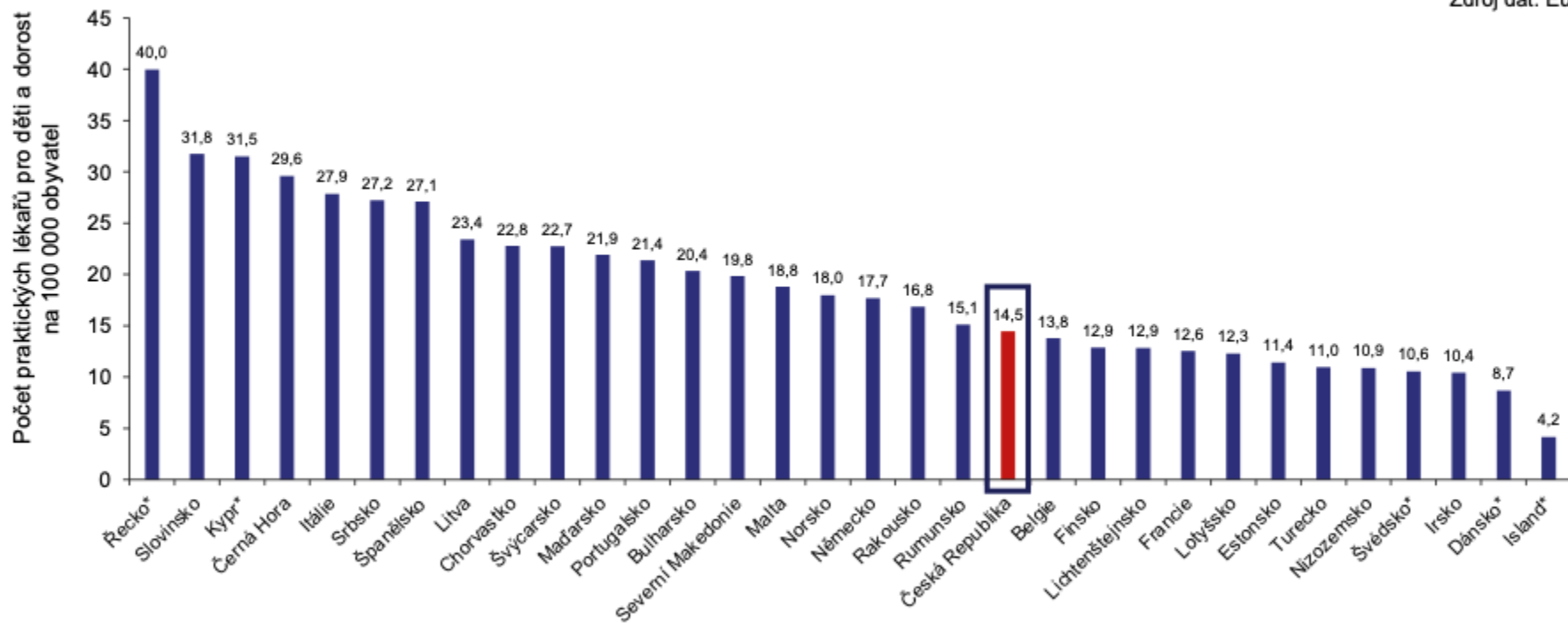
Celkové hodnocení pokrytí populace

Kraj	Obyvatelé k 31.12.2022 věk 0-19	Děti u PL pro dospělé	Děti pravděpodobně bez kapitace
Hlavní město Praha	284 794	9 307	11 311
Středočeský kraj	336 986	10 621	59 120
Jihočeský kraj	137 810	5 113	9 783
Plzeňský kraj	125 889	5 169	11 608
Karlovarský kraj	59 670	2 617	7 983
Ústecký kraj	173 721	6 641	15 316
Liberecký kraj	96 770	4 208	7 683
Královéhradecký kraj	116 323	4 953	5 541
Pardubický kraj	112 958	4 708	10 473
Kraj Vysočina	108 190	5 421	7 318
Jihomoravský kraj	260 760	10 321	16 757
Olomoucký kraj	131 894	5 791	5 839
Zlínský kraj	118 200	4 730	5 224
Moravskoslezský kraj	243532	11 872	7 961
ČR	2 307 497	91 472	181 917

273 389

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ POČTU VŠEOBECNÝCH PEDIATRŮ NA 100 000 OBYVATEL V ROCE 2020

Zdroj dat: Eurostat

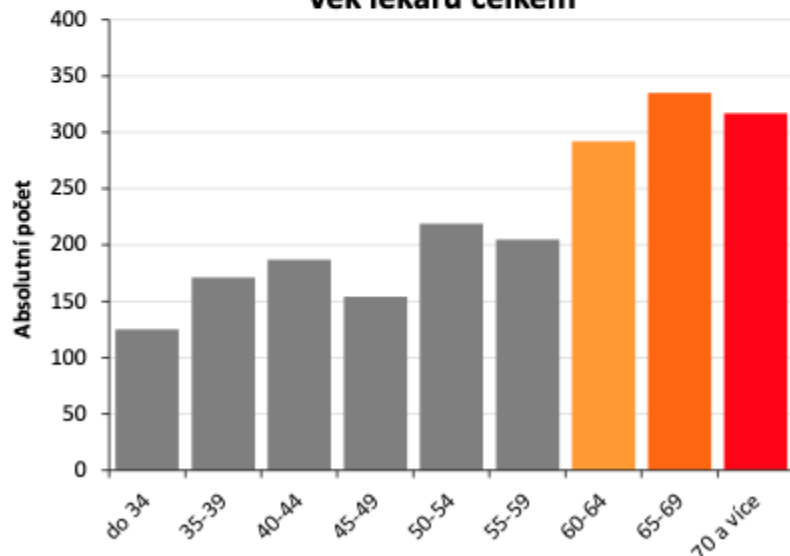
* Z důvodu nedostupnosti dat byl použit údaj za rok 2019.

Praktičtí lékaři pro děti a dorost aktivní v roce 2022 podle věku a pohlaví

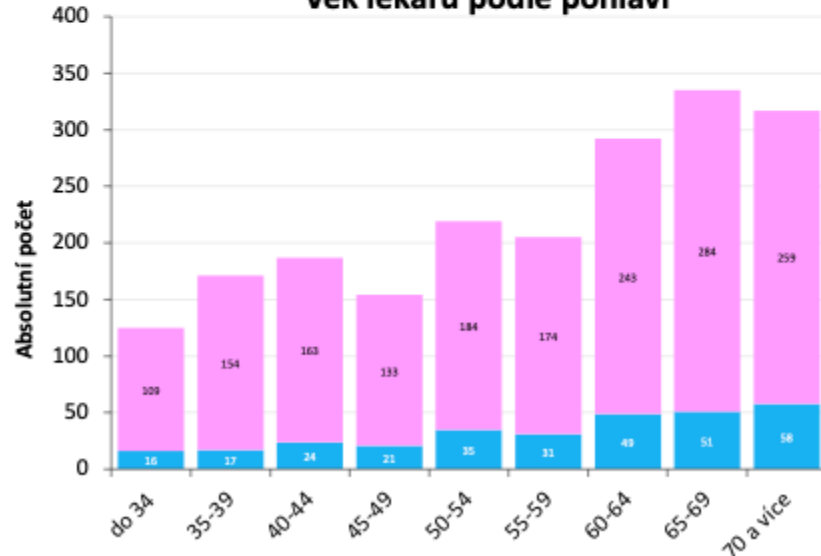
Definice: všichni aktivní lékaři se specializací pediatr nebo PLDD a/nebo lékaři pracující v samostatné ordinaci PLDD, stav k 31.12.2022.

	Celkem	Muži	Ženy
Průměrný věk	56 let	57 let	55 let
60 a více let	47,1 %	52,3 %	46,2 %
65 a více let	32,5 %	36,1 %	31,9 %

Věk lékařů celkem

Věk lékařů podle pohlaví

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NR-ZP)

Co se v analýz můžete dočíst

- Průměrný věk praktického lékaře pro děti a dorost je kolem 60 let.
- Téměř polovina aktivních dětských lékařů je nad 60 let.
- Budoucí lékaři nemají zájem o obor PLDD.
- Obor PLDD je značně feminizován a musí se tedy počítat s čerpáním mateřské dovolené ze strany ošetřující lékařsky.

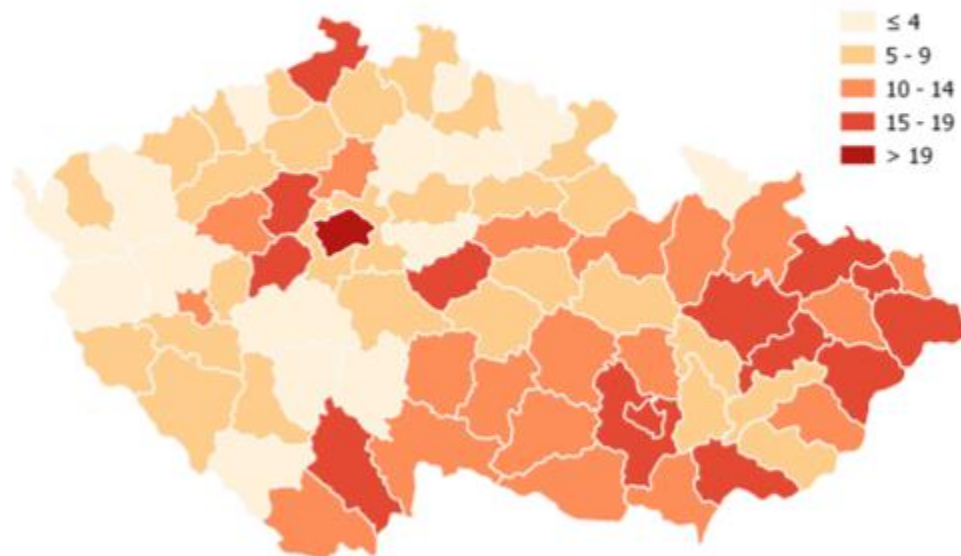
Dynamika počtu ordinací praktických lékařů pro děti a dorost v letech 2018-2022

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb (NRPZS)

Celková bilance počtu míst PLDD v letech 2018-2022

Dle kraje	-200	-150	-100	-50	0	+	-	Bilance
Liberecký kraj					-7	17	24	-7
Karlovarský kraj					-10	7	17	-10
Pardubický kraj					-11	23	34	-11
Královéhradecký kraj					-12	13	25	-12
Zlínský kraj					-14	28	42	-14
Hlavní město Praha					-16	47	63	-16
Plzeňský kraj					-17	25	42	-17
Ústecký kraj					-18	28	46	-18
Jihočeský kraj					-28	20	48	-28
Olomoucký kraj					-29	22	51	-29
Kraj Vysočina					-35	16	51	-35
Jihomoravský kraj					-43	42	85	-43
Moravskoslezský kraj					-46	40	86	-46
Středočeský kraj					-50	59	109	-50
Dle velikosti sídla								
≤ 2000	-163					80	243	163
2001 - 5000		-55				62	117	-55
5001 - 10000			-15			45	60	-15
10001 - 50000				-55		88	143	-55
50001 - 100000					-15	34	49	-15
> 100 000					-33	78	111	-33

Počet zrušených míst poskytování 2018 – 2022

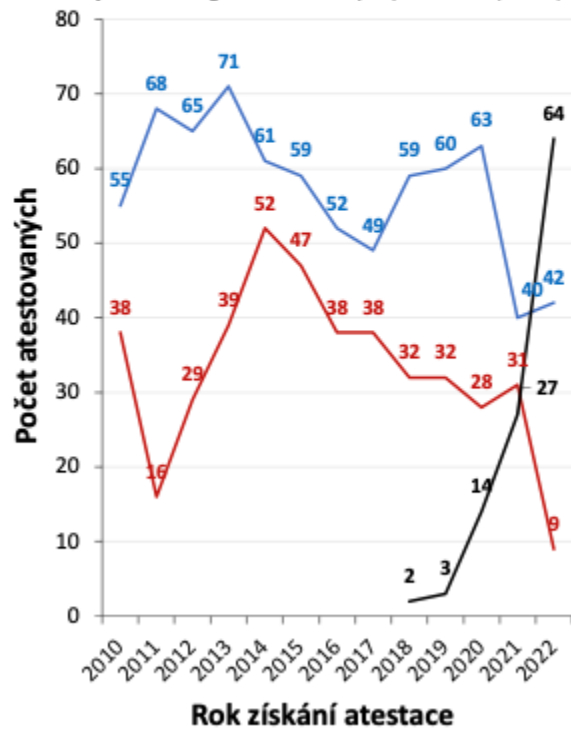

Počty absolventů a nově zařazených studentů dle jednotlivých pediatrických specializací

— Dětské lékařství — Praktické lékařství pro děti a dorost — Pediatrie

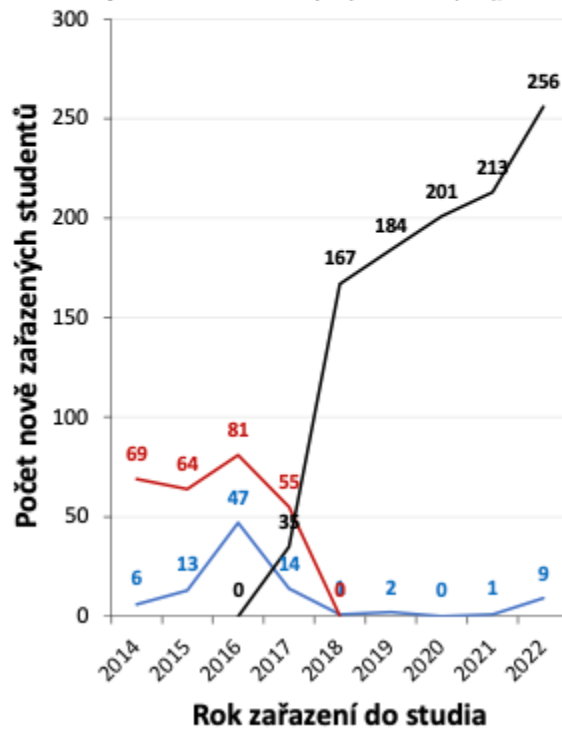
Počty absolventů

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NR-ZP)

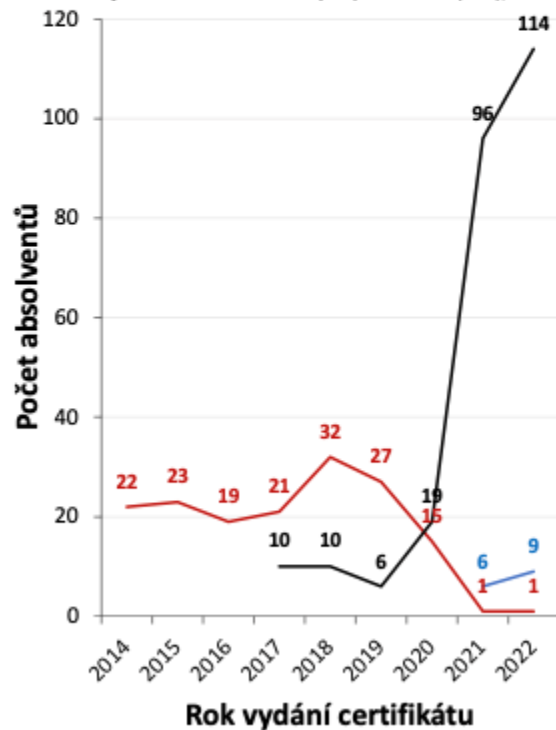
Počty nově zařazených studentů do specializace (pediatrický kmen)

Zdroj: Evidence zdravotnických pracovníků (EZP), MZ ČR

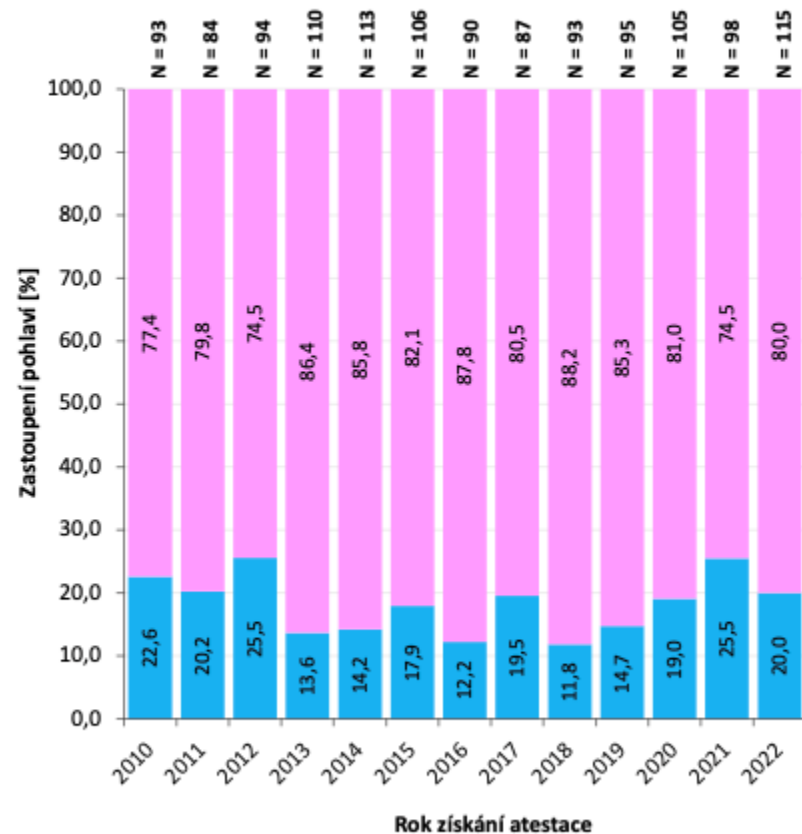
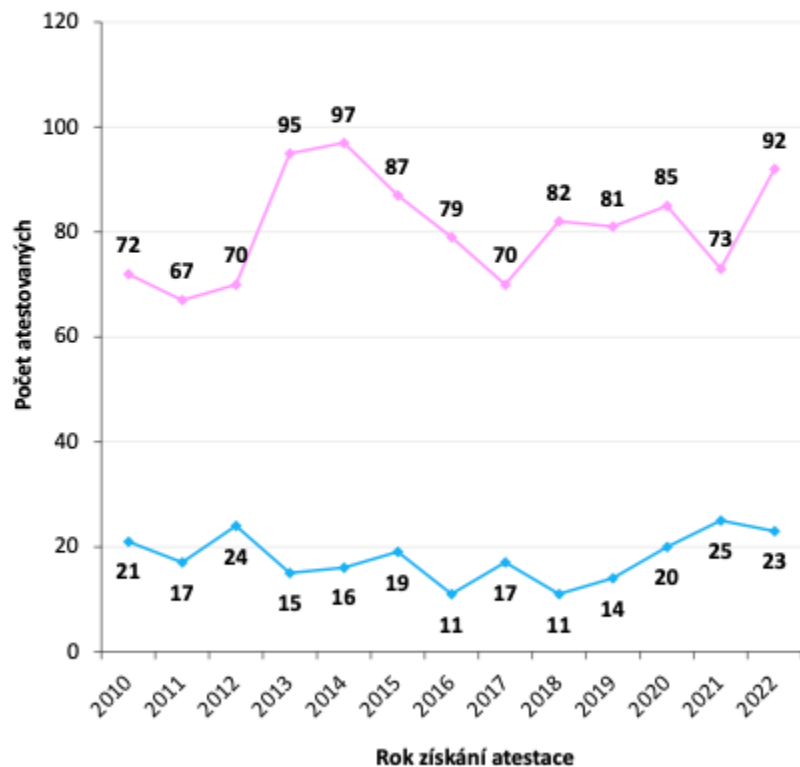
Počet vydaných certifikátů o absolvování základního pediatrického kmene

Zdroj: Evidence zdravotnických pracovníků (EZP), MZ ČR

Počet nových absolventů pediatrických specializací, kteří skutečně nastoupili do klinické praxe

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NR-ZP)

■ Muži ■ Ženy

Co se v analýz můžete dočíst

- O studium je zájem
- Bohužel v Pediatrii zůstává cca 50%
- Budoucí lékaři **nemají zájem** o obor PLDD
- Obor PLDD je značně feminizován a musí se tedy počítat s čerpáním mateřské dovolené ze strany ošetřující lékařsky.

Očekává se odchod 700 - 900 PLDD do důchodu v průběhu 5 - 7 let

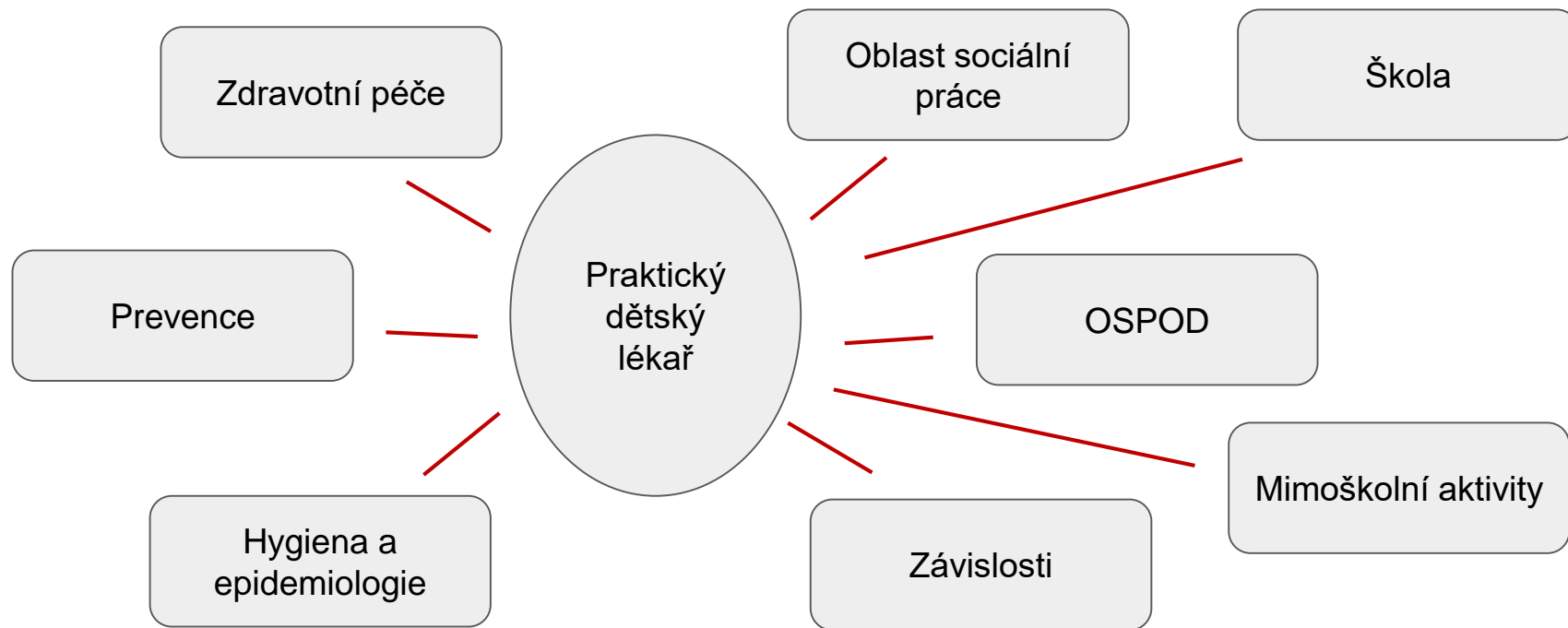
Jak získat do systému 1000 PLDD

- Podpora vzdělávacího systému
 - O obor je zájem, do 7-8 let při ročním náběru 250-300 studentů je možné potřebnou kapacitu doplnit.
 - Bohužel více jak polovina absolventů jde mimo segment PLDD, není zájem o okrajové regiony.
- Redistribuce péče v stávající síti PLDD
 - Ve stávající síti je existuje možnost doplnění dětí do stávajících ordinací odhadem 6% (150-450 tis.) Síť v mezidobí od 2018 a 2022 letech převzala cca 300 tis. dětí.
 - Toto řešení je dočasné a jedná se pouze odhad.
- Převzetí péče jinými segmenty ZS, nemocnice, PL
 - Pediatrická oddělení při nemocnicích disponují volnou kapacitou cca 38% a předpokládá se, že by při aplikaci současné personální vyhlášky byl prostor pro uvolnění 90-400 úvazků pediatriků pro ambulantní péči.
 - Toto řešení ovšem vyžaduje schodu, vůli a ochotu procesních a strukturálních rozhodnutí, které umožní registraci dětí při pediatrických oddělení nemocnic + další aspekty (vzdálenost, ...)

Jak získat do systému 1000 PLDD

- Zavedení paralelního oboru PLDD v délce 3 roky s intenzivní přípravou v ordinaci PLDD jako alternativy k současnému společnému oboru pediatrie,
- Změna vyhlášky, která by umožnila dvě varianty specializačního výcviku:
 - 12 měsíců na dětském oddělení + JIP + neonatologii, 2 měsíce PLDD (odborné ordinace) a 12 měsíců volitelně (dětské oddělení nebo PLDD nebo specializace), nebo
 - 24 měsíců v ordinaci PLDD (možnost začít hned po kmeni).
- Uvolnění stávajících rezidentů do primární péče, pokud nebudou kmenovými zaměstnanci dětského oddělení.
- Urychlená kultivace výuky pediatrie na lékařských fakultách včetně dostatečné výuky v primární péči
- Zjednodušení administrativy při žádosti o akreditace, zkrácení lhůty pro vyřízení.
- Racionální síť zdravotnických zařízení (dostupné ordinace PLDD, smysluplné rozložení dětských oddělení, možnost péče denních stacionářů/lůžek, jednodenní/krátkodobá péče s adekvátním financováním) .
- Kvalifikační kurz z DL na PLDD

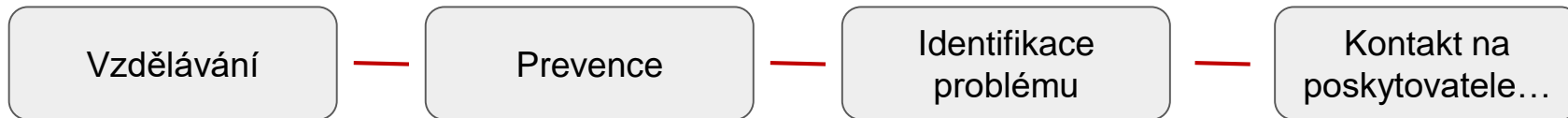
Proč o tom hovoříme?!

Realita v je, že rodiny **dojíždí s dítětem k lékaři i více než 50 kilometrů** / Zdroj: SPLDD ČR

Co dál?

Může sociální pracovník převzít některé kompetence?

Pokud ano, ... je třeba zahájit diskuzi.

Děkuji za pozornost

www.ahou.cz